

3-D
ВІЗУАЛІЗАЦІЯ
ОЛЬВІЙ

СТР. 2

ПЕРЕТВОРИТИ
БІЛЬ У СИЛУ

СТР. 3

СТР. 4

КАК ЗАЩИТИТЬ ЭЛЕКТРОПРИБОРЫ

Актуальне

РЕФРИЖЕРАТОР ВІД «РОТАРІЙЦІВ»

«Ротарі клуб Миколаїв» передав Миколаївщині причеп-рефрижератор, завдяки якому можна забезпечити доставку охолоджених продуктів, до деокупованих територій регіону.

Запит на такий причеп надійшов від Миколаївської ОВА. Як зазначив заступник голови ОВА Микола Марінов, «ротарійці» вже неодноразово надавали допомогу, зокрема рятувальникам регіону. Рефрижератор вже вирушив до однієї з деокупованих громад Миколаївщини.

Міські новини

РІВЕНЬ СОЛОНОСТІ ВПАВ

У Миколаєві впав рівень солоності води, яка подається в міську мережу централізованого водопостачання, розповів міський голова Олександр Сенкевич

«Багато хто відчуває, що рівень солі впав. Це пов'язано з природними явищами – вітер почав дуть північний і відганяти з річки в море, а не як це було влітку. Тому показники солі впали в кілька разів і вона на смак менш солона», – зазначив він.

Також Сенкевич пояснив, що для повного відновлення роботи водогону «Дніпро-Миколаїв» потрібне стабільне електропостачання у Херсоні.

НА МИКОЛАЇВЩИНІ ВІДНОВЛЮЮТЬ МОСТИ

На дорогах деокупованих населених пунктів Миколаївської області продовжують роботи з відновлення транспортного сполучення.

Для забезпечення тимчасового проїзду дорожні працівники обслуштують три ділянки автомобільної дороги Казанка – Снігурівка. На ділянці дороги від Березнегуватого до Снігурівки влаштовують покриття із щебеневано-піщаної суміші. На цьому відрізку дороги у селі Пришиб роботи вже завершені.

Також між Снігурівкою та Баратівкою тривають підготовчі роботи щодо впакування тимчасової об'їзної дороги біля зруйнованого мосту.

Крім того, на відрізку колії поблизу смт Березнегувате теж відновлюють проїзд біля зруйнованого мосту. На об'єкті здійснено монтаж водопропускну труби та напил земляного попотна. Наразі працівники прокладають дорожнє покриття та встановлюють дорожні знаки.

ЗМІНЕНО ГРАФІК ВИДАЧІ ВОДИ З ЕЛЕКТРОТРАНСПОРТУ

З 7 грудня змінено графік видачі очищеної води від КП «Миколаївелектротранс». Це пов'язано з плановими відключеннями електроенергії.

Тролейбус з очищеною водою починатиме роздачу на локаціях:

*вул. Курортна, 9 – кінцева зупинка тролейбуса №2 – з 8:00;

*просп. Центральний – Шосейна – з 11:30;

*просп. Мירוу – зупинка Будівельників у напрямку Площі Перемоги – з 14:00 (окрім вівторка);

*Херсонське шосе, зупинка 2-га Інгульська – з 17:30 до 18:30.

Трамвай з очищеною водою щоденно працюватиме за адресами:

*вул. Декабристів – Потьомкінська – з 8:00;

*вул. Миколаєва – 6-та Слобідська – з 11:00;

*Парк «Народний сад»: вул. Потьомкінська – 1-ша Воєнна – з 14:00;

*вул. Кузнєцька – 4-та Слобідська – з 17:30.

ЩОБ ЗБЕРЕГТИ ЛІПНІНУ, РОЗБЕРУТЬ ЗАВАЛИ ЛІЦЕО

У Миколаєві розберуть завали ліцею ім. Миколи Аркаса (раніше – Перша українська гімназія), яку частково зруйновано під час обстрілів міста. Це потрібно, щоб врятувати від дощів та снігу ліпнину, пояснив міський голова Олександр Сенкевич.

«Після війни ми будемо відновлювати ці об'єкти так, як вони виглядали до цього. Більше того, хочемо заради найкращих робітників для розбору завали біля гімназії, натрапили, для того, щоб врятувати від дощу і снігу ліпнину. Туди приїшли архітектори, подивилися, ми зробили антиварійні заходи, підперли дах, щоб не завалило. Ми бачимо, що можна відновити цю гімназію. В основному, я не можу сказати по місту, що будівлі, які мають культурно-історичну цінність, не можуть бути відновлені», – повідомив мер.

ГАННОВЕР НАДАЄ МИКОЛАЄВУ ДЕСЯТЬ ОДИНИЦЬ СПЕЦТЕХНІКИ

Німецький Ганновер, адміністративний центр федеральної землі Нижня Саксонія, направляє до Миколаєва десять одиниць спеціальної техніки. До складу гуманітарного вантажу входять фронтальні навантажувачі, карети швидкої допомоги та мікроавтобуси, а також кілька електрогенераторів.

Сім одиниць техніки було взято з автопарку Ганновера, зокрема пожежної частини та різних відомств. Це три автомобілі було організовано завдяки співпраці з Товариством міжнародного співробітництва (GIZ).

Співчує, що до 9 грудня автомобілі будуть доставлені до Миколаївсько-українського кордону, де їх отримують представники Миколаєва.

вечерний МИКОЛАЄВ

ГОРОДСКАЯ ГАЗЕТА

www.vn.mk.ua

№28-29 (4524-4525)

Четверг, 8 декабря 2022 г.

«Я ЗРОСТАЮ, БІЛЬШЕ ЗНАЮ І РОЗУМІЮ»

ВІТАЛІЙ КІМ – ПРО ПОЛІТИЧНІ АМБІЦІЇ ТА ОБОРОНУ МИКОЛАЄВА

Що дасть звільнення Кінбурнської коси для Очакова та безпеки «зернового коридору» в Чорному морі, як через розв'язку Росією війну постраждав бізнес у Миколаївській області, чому знизив активність у Telegram? Про все це Віталій Кім розповів в інтерв'ю «LIGA.net».

«Доброго вечора, ми з України», – так від початку повномасштабного вторгнення вітається з військовими Збройних Сил України, ТрО, спецпризначенцями, а майже

щодня – і з підписниками в Telegram голова Миколаївської ОВА Віталій Кім. «Але не я придумав цю фразу, – нагадує він, – Вона публічна, належить

всій Україні. От і пішла у маси». Ми записуємо це інтерв'ю у Миколаєві, який після звільнення Херсона значно посунувся від лінії фронту. Місце зустрічі розкривати не можна: після нищівного обстрілу будівлі ОДА у березні працювати в руїнах неможливо, і всі переїхали до більш безпечної локації.

Кім заходить в одязі оливкового кольору та фірмовий кепці. За пів години викуросе кілька стіків айдос: «Росіянам до вподоби, що вони «страшні та їх бояться». Так працює пропаганда. Коли вони потрапляють в Україну, їм починає доходити. Але він вже в окопі, і йому час вмирати. Пізно».

Кримінал

ЗРАДНИКА ПРИТЯГНУТЬ ДО ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ

Правоохоронці повідомили про підозру у зраді колишньому міському голові Снігурівки Олександру Ларченку, який добровільно перейшов на бік ворога та обіймав посаду «заступника голови військово-цивільної адміністрації».

Колаборант відповідав за охорону важливих об'єктів економіки та «безпеку життєдіяльності населення». Також він займався організацією військового супроводу «гуманітарних кон-

воїв» та постачанням товарів на тимчасово окупованій території України.

В ході проведення обшуків за місцем проживання фігуранта кримінального провадження, виявлено та вилучено докази його злочинної діяльності: копію наказу про його добровільне залучення до співпраці, проросійські періодичні видання, листівки з інструкцією з набуття громадянства РФ.

Після звільнення міста від окупантів, зрадник втік на тимчасово окуповані території, де планує уникнути правосуддя.

8 декабря – пасмурно, ветер юго-восточный, 2,8 м/с. Дождь. 9 декабря – пасмурно, ветер юго-восточный, 1,8 м/с. Дождь. 10 декабря – пасмурно, ветер южный, 2,0 м/с. Дождь. Температура 8-го ночью – +6...+7°C, днем – +7...+9°C, 9-го ночью – +8...+9°C, днем – +9...+10°C. 10 декабря – пасмурно, ветер южный, 2,2 м/с. Дождь. 11 декабря – пасмурно, ветер южный, 2,5 м/с. Дождь. Температура 10-го ночью – +8...+9°C, днем – +10...+12°C. 11-го ночью – +9...+10°C, днем – +9...+13°C.

12 декабря – пасмурно, ветер юго-восточный, 2,8 м/с. Дождь. 13 декабря – пасмурно, ветер юго-восточный, 1,8 м/с. Дождь. Температура 12-го ночью – +12...+13°C, днем – +11...+15°C. 13-го ночью – +10...+11°C, днем – +7...+11°C. 14 декабря – пасмурно, ветер западный, 1,9 м/с. Дождь. 15 декабря – пасмурно, ветер восточный, 0,9 м/с. Дождь. Температура 14-го ночью – +3...+7°C, днем – +6...+10°C. 15-го ночью – +4...+5°C, днем – +1...+6°C. Полнолуние.

Цікаве

У МІСТІ З'ЯВИВСЯ НОВИЙ МУРАЛ

У Заводському районі на стіні гаражного кооперативу закінчено роботу над муралом «Жінка-Берегиня». Це четвертий малюнок циклу оберегових муралів для міста, розповів кореспондентом «Суспільного» авторка циклу Альона Мартинова.

«Жінку-Берегиню» вона почала малювати наприкінці листопада, а перший етюд стінопису обертегових муралів створила, ще у серпні 2022 року.

«У міськраді ми співкувалися. Там нас хотіли відправити в «архітектуру» і так далі. Але, коли з'ясувалося, що ми будемо малювати щось хоро-

ше, то сказали: «О, ну тоді малюйте», – розповіла художниця.

Мета муралу – оберегати місто. Він виконаний в етностилі – у вигляді вишиванки. Для зображення настиного малюнку використовувалася лише фарба червоного кольору. Обереговий мурал наповнений символами – Всевишній, енергія, родючість і таке інше.

Розміри стінопису склали 2,3 метра заввишки та 1,8 метра у висоту.

Допомагав створювати «оберег» миколаївський художник Дмитро Слєпуха.

Добра справа

ЗБИРАЄМО КОШТИ НА АВТІВКУ ДЛЯ БІЙЦІВ

Редакція «ВН» продовжує збір коштів на автомашину для підрозділу 65 бригади ЗСУ, до воєн наш колега-«вечірковець» Владислав Полторак.

Його побратимам потрібна старенька, але надійна автівка, яка допоможе бити окупантів та тримати зв'язок із тилом.

Волонтери готові підібрати авто за дуже невисоку ціну. Але на неї треба зібрати 120 тис. грн. Боротьба за Перемогу триває! Долучайтесь!

Гривневі внески просимо надсилати на картку ПриватБанку 5168 7450 3231 7189 Полторак Владислав Іванович
Реквізити для валютних внесків (USD)
BENEFICIARY POLTORAK VLADISLAV
IBAN: UA70305299000026200736430112
ACCOUNT 4731 2196 1564 8502
BANK OF BENEFICIARY JSC BV PRIVATBANK, 12 HRUSHOVSKOHO STR., KYIV, 01001, UKRAINE SWIFT CODE/BIC: PBANUA2X CORRESPONDENT ACCOUNT 0011000080 INTERMEDIARY BANK JP MORGAN CHASE BANK SWIFT CODE/BIC: CHASUS33

Актуальне

ВІТАЛІЙ КІМ: «Я ЗРОСТАЮ, БІЛЬШЕ ЗНАЮ І РОЗУМІЮ»

(Продовження. Початок - на 1-й стор.)
«КІНБУРСЬКА КОСА УБЕЗПЕЧИТЬ ЗЕРНОВИЙ КОРИДОР»

— Що для України звільнення Кінбурської коси це все це перебувають війська РФ? Наскільки це важливо з військово-тактичного погляду?
— Географічно Кінбурська коса дуже близько підходить до Очаківської громади, через цей пролив є прямий захід до морських портів Міколаївщини. Тобто це дозволяє унеможливити обстріл легкою зброєю, ПТРК, мінометними та артилерійськими снарядами суден, які потенційно проходять зливомисом коридором. З військового погляду, навіть маленький клептик у морі дає нам додаткову дистанцію, яку острів змінює чи наш Майський (штучний острів у Чорному морі, спланований між Кінбурською косою та Очаківським мисом, на виході у Дніпровсько-Бузький лиман. — Ред.) Тому що в морі — величезні відкриті простори, там це дуже важливо.
— Тобто, найперше — це для безпеки зернового коридору?
— У першу чергу — для безпеки Міколаївської області та конкретно Очаківської громади, яка зараз живе не як на звільненій території, а під загрозою можливих обстрілів Росії.
— Чи може коса стати плацдармом для подальшої деокупації півдня?
— Як так не вважати. Тобто плацдарм може бути заведено. Але там — одна дорога на Кінбурн і вийді, який складно скористатися. Вона буде замінювана і під вогнем.
— В ISW прогнозують, що контроль над Кінбурським дозволить збільшити військово-морську активність та контролювати лінії портів. Яких саме?
— Міколаївського, звісно. І у нас це є далі по Південному Бугу порти — Новоодеський і Вознесенський, вони зможуть працювати.
— Та це термінали тож нібулона (велика зернотротова компанія. — Ред.), розташовані вище по річці Південний Буг?
— Як він оцінює перспективи? Чи можливо їхнє допущення до зернового коридору?
— Можливо. Але це — рішення вищого керівництва. І перемовин. Тому що наспереди вони

мають юридично допущитися до цього коридору. Фізично уже можливо.
— Тобто фізично — вже зараз?
— Так.
— Після звільнення Херсона ви говорили, що під контролем росіян лишилися буквально кілька населених пунктів на Кінбурській косі...
— Три: Покровка, Покровське і Василівка. Щоб ви розуміли, росіяни примусово евакуювали з Кінбурської коси всіх мирних мешканців. Далі розповіли.
«А це — 37 осіб. В мирний час на косі взимку живуть 100-200 осіб, взимку 1000-1500 разом з туристами. Всі примусово забрали в автомобілі та вивезли. Одна жінка тепер не може перетнути кордон, бо документи втрачені, і я не можу їй нічого допомогти.»
— Щойно звільняли ці пункти, Міколаївщина перестала бути прифронтовою областю. Хоча місцеві нам казали, що вже не вважати її прифронтовою.
— 6 вересня, а це де-факто. Тому що є постанови Міністерства оборони, що визначає, в яких населених пунктах бойові дії чи підвезення зароза. На нею орієнтуються банки та страхувальники — щодо залучення до кредитних програм, ризиків, інвестиційних грантів. Це юридична сторона цього питання. Якщо Міколаївська область повністю вийде з окупації, її можуть звести виключити. І бізнес запропащо з кредитами та грантами.
— Де-факто територія може бути деокупована, але обстріли лише посиляться.
— Що змінилося для Міколаївщини після втечі російських військ з Херсона? Чи покращилася ситуація з безпекою та обстрілами, тими ж С-300 та артилерією — більше не доставляють?
— До деокупації Херсона з 260 днів війни нас не обстрілювали 30. Інші 200+ днів ми провели під російськими обстрілами: і по області, і по місту.
— За минулі два тижні, з 11 листопада, ми без обстрілів. Так, були обстріли Очаківської громади з Кінбурна, є один легко поранений (склом). За весь цей час. А за всю війну у нас поранено 1470 мирних мешканців і 468 вбитих, 123 з них — діти.
«У нас два тижні, тфутуфа, немає епітак і руйнувань. Різниця величезна. Артилерія ніколи не доставляла РСЗО С-300 територію, яку ми робили комунікацією з ОБВ.»
Функцію свою він вже виконав. Раніше. Давно.
— Як він оцінює ризики повторного наступу Росії на Херсон та Міколаїв, з огляду на те, що Кремль може мобілізувати ще сотні тисяч росіян?
— Щو у них в попові — не знаю. Можливо, вони намагаються ви-

Віталій Кім обстрілі і до всього готово».

— Переключилися на Херсон, який опинився на лівій фронті?
— Зокрема — так.

«ГЕНЕРАЛ МАРЧЕНКО СПІВРАТНИЦЬО З ПАРТИЗАНАМИ»

— Якую роль на Міколаївському напрямку відіграє генерал Марченко?
— Дмитро Марченко відіграв значну роль на початку війни. Тому що його прикомандували із завданням оборони міста Міколаїв. Він ніколи не керував військовими на півдні. За просування наших військ відповідає ОК «Південь», там генерал Ішкін (з 2021 року командувач ОК «Південь» — генерал Андрій Ковальчук. — Ред.). І 80, і 14 бригади, які висувалися від Вознесенська та вибивали росіян на лівій фронті.
— У Дмитра було завдання — оборонити конкретно місто Міколаїв. І він координував діяльність військових на той час, у першій місцевій війні.
«Ми з Марченком у дружніх відносинах. Він продовжує працювати на переможу. Зараз його завдання — співпрацювати з партизанами, та обслуговувати ремонт військової техніки, яку він робить комунікацією з ОБВ.»
Функцію свою він вже виконав. Раніше. Давно.
— Як він оцінює ризики повторного наступу Росії на Херсон та Міколаїв, з огляду на те, що Кремль може мобілізувати ще сотні тисяч росіян?
— Що у них в попові — не знаю. Можливо, вони намагаються ви-

«Я НАВМИСЛО ЗМИСЮ АКТИВНІСТЬ У TELEGRAM»

— Ви у одному Telegram-каналі однією із перших сповістили, звідки та куди летіть ракети під час масштабних обстрілів, скільки було пострілів. Звідки ця інформація?
— Це військова таємниця. Але ми понад вісім місяців працюємо з розвідкою, контролюємо, з партизанами, в медійній сфері та інтернеті — для протидії росіянам. Звісно, до нас надходить інформація з різних джерел. Я намагаюся реалізувати лише тоді, коли це об'єктивна інформація, підтверджена з багатьох джерел.
— Як навмисло змисю активність у Telegram-каналі однією із перших сповістили, звідки та куди летіть ракети під час масштабних обстрілів, скільки було пострілів. Звідки ця інформація?
— Це військова таємниця. Але ми понад вісім місяців працюємо з розвідкою, контролюємо, з партизанами, в медійній сфері та інтернеті — для протидії росіянам. Звісно, до нас надходить інформація з різних джерел. Я намагаюся реалізувати лише тоді, коли це об'єктивна інформація, підтверджена з багатьох джерел.

контактуєте та як?
— Я спілкуєся з усіма абсолютно. З Офісом президента у нас робочі, ділові стосунки уже два роки. Я вважав себе невід'ємною частиною команди президента. І менеджером, в якого є певні завдання. Є велика ділова робота, яку я зарікову.

— Як ви комунікуєте із заступником голови ОП Кирилом Тимошенко?
— Ми на контакт і щоденно. Кирило Владиславович — мій прямиий керівник.

— Чи у вас власні політичні амбіції — рухатися далі в муніципальній владі? Соціально кажіть, що у вас — високий рівень довіри серед українців.
— Не знаю. Я впевнений, треба робити лише те, що тобі до вподоби. А мені подобається бути корисним і знімати систему. Там, де я живу. В цьому плані, якщо в мене буде більше повноважень і більше відповідальності ділянки роботи, — звісно, це я вважати добрим.

— Ви говорите тільки про Міколаївську область? Я не загал казав. Я ж теж із часом зростаю, більше знаю, більше розумію. Цілі можуть змінюватися залежно від того, де ти зараз перебуваєш.
— До кінця війни таких планів немає. А далі — будемо дивитися.

— «ЧАСТИНА БІЗНЕСУ ВТЕКЛА. ЧАСТИНА — ВІДАДА ОСТАНА»
— Ви пам'ятаєте, як місцеві бізнес домагає у перші дні протистояння з Росією? Що включалося і що це було за діяльність? Це було волонтерство?
— Важко відповісти однозначно. Частина бізнесу скопилася все і побігла. Частина бізнесу все, що було, віддала на ЗСУ і залишилася. Частина бізнесу віддала навіть чуже. Було програмно, і, що тоно домагає, — виробничі заводи, металеві конструкції, які були залучені до обслуговування білопосіть та заробляючи бжакі. Вони залишилися і працювали, от ці дві категорії. Плюс деякі автосалони, скажіть так.
— Ремонтували автомобілі?
— Автосад, наприклад, і машини віддає, і ремонтує військові автівки весь цей час.

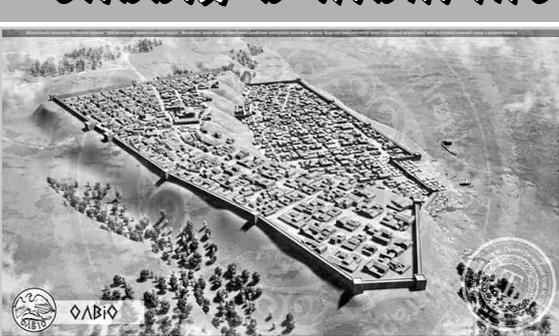
— Ви розповідали, як компанія «Нібулон» блокувала баржами Дніпро, щоб росіяни не могли проїти. Завод «Океан» підключався і допомагав дуже. А потім — росіяни ракетами вбили власника «Нібуло-

на Вадатурського, завод «Океан» зазнав нищівних обстрілів. Це прильня атака на тих, хто допомагає боротися?
— Ні. Росіяни в принципі атакували весь бізнес. Вони знищили — не працюють — 12 найбільших підприємств області в аграрному секторі. Це перше.
— Друге — Вадатурський не від самого початку, а трохи пізніше блокував баржами вхід і виход на узурн. А керівник заводу «Океан» — обласний депутат від ОПЗЖ і він з першого дня допомагає. Ходить і каже: ну я розумію, що в мене така доля, та я ж не винен. В нього є проблеми, але він мого продовжує працювати на захист області.
— Постраждали 12 аграрних секторів — оцінювати?
— Це неможливо. На зараз маємо більше як 13 500 об'єктів, які пошкоджені чи знищені. Вони ні неможе порухатися, ні збити. У нас є статистика загалом, там кримінальні провадження реструктуризує.
— Якої шкоди економіці області завдала війна?
— Так само. Це ж складається з багатьох складових: матеріальні ризики, інфраструктурні, часові — втрачає ринки. С ризики, які це можуть бути. С ризики, які це можуть бути. С ризики, які це можуть бути. С ризики, які це можуть бути.

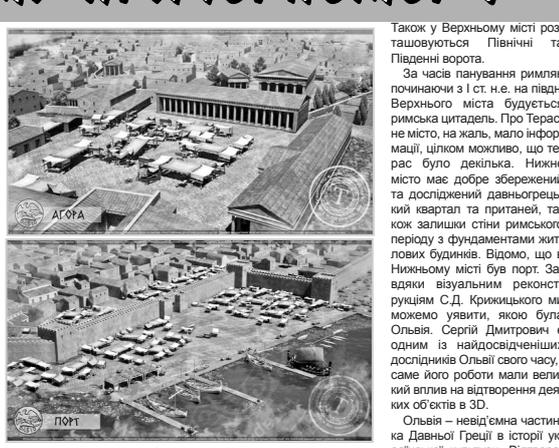
Цікаве
Знайтеся: Ігор Титаренко. Архітектор. Дизайнер. Дослідник, краєзнавець. Так він позиціонує себе сам. «Незабаром світ побачить нове масштабне дослідження! Наразеші воно закінчене. Зі створення першого файлу минув майже рік! Цілий рік я поступово досліджував Ольвію у вільний від навчання та війни час! І от наразеші Незабаром буде опублікована 3D візуалізація міста, яке вивчали археологи з початку XX століття і по сьогоднішній день! Разом з вами спробуємо зазирнути в світ античності нашої рідної Батьківщини!» - написав Ігор на своїй сторінці в Фейсбук.
Він розповів, як працював над своїм дослідженням.

3D ВІЗУАЛІЗАЦІЯ ДАВНЬОГРЕЦЬКОГО МІСТА ОЛЬВІЯ В ПІВНІЧНОМУ ПРИЧОРНОМОР'І

На дворі була друга половина VI ст. до н.е., коли на землі нинішнього острова Березань прибули перші судна греків із Іонії. Це були колоністи, які згодом заселили Північне Причорномор'я, і в першій половині VI ст. до н.е. вийшли з Милету на правому березі затоки Південного Бугу виникло місто-державу Ольвію.
Історію Ольвії можна поділити на два періоди: догетський (VI — I ст. до н.е.) та післягетський (I ст. н.е. — III ст. н.е.). Саме через гетські навали деякі міста-колонії Північного Причорномор'я були майже знищені. Ольвія не стала виключенням.
Іх розквіт відноситься до періоду Класичної Греції (V—IV ст. до н.е.), а саме друга половина V ст. до н.е. - перша половина III ст. до н.е. - Якіра цей період взятий за основу створення візуалізації. Місто займало площу близько 50 га і являло собою важливіший центр торгівлі та рибальства, мало тісні економічні зв'язки зі скардами, чисельність його населення сягала близько 15 тисяч осіб. На території Ольвії були досліджені руїни фортечних стін та веж, подвійні ворота, агора, Східний (центрально-північний) та Західний (центральний) храми. На території збереглися руїни укріплень, міські квартали, площа-агора, священні ділянки - храми Аполлона, Зевса та Асклея, майстерні та некрополі. Отже, не стану переказувати те, що вже давно написано видатними дослідниками, більше інформації про Ольвію ви можете знайти в джерелах нижче.
Загалом історія досліджень нараховує більше ста років. Починаючи із 1901 року колективні історичні польові Ольвії досліджені приблизно на 30%.
Через руйнацію пам'яток місцевим населенням регіону, мародерами та Другою світовою війною місто дійшло до нас у скрученому стані. Але, незважаючи на це, земля приховує найцінніше в метривих пластах культурного шару! Також своє відрапа працює Археологічний музей міста Ольвія.

Через корозію ґрунту втрачене майже все Нижнє місто. Наразі малодосліджена південна ділянка, яка приховує під мулом залишки фундаментів кількох кварталів та міський порт.
Мені вдалося знайти та проаналізувати десятки схем та старих карт ділянки міста, починаючи з початку XIX ст. Завдяки картам, археологічним дослідженням ділянок, фрагментам паспортів археологічних розкопок та аналізу рельєфу вдалося визначити теоретичне направлення вуличної мережі, оскільки структуру кармас міста. Структурна поліція мапа класичну кварталну забудову, що коригувалася особливостями рельєфу.
Попіс піднявся на Верхнє, Терасне та Нижнє місто. Відомо, що Верхнє місто має, як мінімум, два тераси та центральну агору. Цікомим ймовірно, що площа-агора була в місті не одна, а її може можна сказати і про храми.

LIGA.net (Публікується зі скороченнями)

Також у Верхньому місті розташовуються Північні та Південні ворота.
За часів панування римлян починаючи з I ст. н.е. на території Верхнього міста будувалися римська цитадель. Про Терасне місто, на жаль, мало інформації, цілком можливо, що терас було декілька. Нижнє місто має добре збережений квартал давньогрецький квартал та пританей, також залишки стіни римського періоду з фундаментами житлових будинків. Відомо, що в Нижньому місті був порт. Завдяки візуальним реконструкціям С.Д. Крижницького ми можемо уявити, якою була Ольвія. Сергій Дмитрович є одним з найвідоміших дослідників Ольвії свого часу, і саме його роботи мали великий вплив на відтворення деяких об'єктів в 3D.
Ольвія — невід'ємна частина Давньої Греції в історії української культури. Відтворення візуалізація — це спроба зазирнути в давню епоху та зафіксувати в наявності історії нашої історії. Ця візуалізація створена, щоб надихати майбутніх істориків та дослідників-шукачів пригод. Ажехі, ми можемо лише здогадуватися, дискутувати та аналізувати, як виглядала Ольвія насправді. Істину можна зрозуміти лише майбутні дослідження.
Ігор Титаренко.

Полезно знать

Мы часто слышим о неработающих щитовых, сгоревших трансформаторах, вышедших из строя бытовых электроприборах. Это - последствия массовых включений и отключений электросетей. Такие поломки стали главной причиной многодневного отсутствия света в некоторых домах.

Состояние электросистемы не может измениться мгновенно, утверждают специалисты. При подключении микрорайона или группы потребителей, в кабельных линиях возникает переходные процессы. В такие моменты система испытывает сильнейшие перегрузки: по проводам идут сильные токи, а напряжение в сети может значительно превысить номинальное. Такое состояние длится недолго, но может вызвать большие неприятности.

Опасные процессы возникают могут возникнуть при подключении блоков питания, выпрямителей, зарядных устройств и электроприводов (насосов, компрессоров, электромоторов).

Скачки напряжения могут происходить при подключении и отключении питания. Теоретически с ними долж-

КАК ЗАЩИТИТЬ СВОИ ЭЛЕКТРОПРИБОРЫ И ПОМОЧЬ ЭНЕРГЕТИКАМ

на справляться защитная автоматика. Но когда устроится в ветке много, и они достаточно мощные, переходные процессы могут привести к печальным последствиям.

Как уберечь себя от неприятностей?

Электрики могут предложить специальные устройства — от недорогих автоматических выключателей до специальных приборов бесперебойного питания и фильтраты скачков напряжения.

Но есть более простой и доступный метод.

Если в вашем доме выключили свет, первым делом отсоедините от розетки холодильник, газовый котел, компьютер, а также микроволновку, индукционную печь, стиральную машину и кондиционер, если они работают в момент отключения. Оставьте включенными минимум лампочек, чтобы вы знали, когда электричество снова появится. Когда свет снова будет, подождите несколько минут, и только после этого подключайте нагрузку.

Обычные нагревательные приборы, например бойлер, можно оставить включенным. Они не создают индукционной или емкостной нагрузки и не являются источником помех в сети. Однако обогреватели, микатильники, утюги и электрокаминные лучше выдернуть из розетки: если вы пропустите момент выключения, они могут стать причиной пожара. А в целом, чем больше устройств будет отключено от сети в момент запуска, тем спокойнее и безопаснее пройдет включение.

Напомним и о мерах безопасности. Вносить изменения в систему электроснабжения должен только квалифицированный специалист, а модернизация должна проходить по согласованному проекту. Во время отключения будьте осторожны с открытым огнем. Если пользуетесь электрогенераторами — не забывайте, что их можно размещать не ближе шести метров от стен.

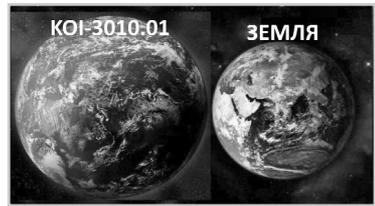
Новости науки

В КОСМОСЕ НАШАЯ ВТОРУЮ ЗЕМЛЮ: +20 ТЕПЛА И ПОЧТИ ТАКАЯ ЖЕ АТМОСФЕРА

Астрономы почти уверены, что им посчастливилось обнаружить планету, которую можно назвать «второй Землей».

Экзопланета под кодовым номером KOI-3010.01 крупнее и тяжелее нашей планеты, однако химический состав, распределение суши и океанов почти аналогично. По оценкам ученых, здесь может быть около 20 градусов тепла, что делает мир очень комфортным для жизни.

KOI-3010.01 находится в 1213,4 световых годах от Солнечной системы, здесь есть атмосфера, планета и состав аналогичны земным. На 65%

покрыта океаном — на Земле океан занимает 70,8%, планета вдвое старше Земли, жизнь могла появиться раньше. Вероятность жизни 84%. Планета в 1,78 раз крупнее Земли и в 2 раза тяжелее, вращается вокруг звезды со скоростью в 60,87 земных дня, но остается в зоне обитаемости. Более точные сведения о KOI удасться получить только через несколько лет. Ученые планируют исследовать ее подробнее с помощью радиотелескопа.

Кулинария

«НАПОЛЕОН» БЕЗ ДУХОВКИ: ГОТОВИТСЯ НА СКОВОРОДЕ

«Наполеон» — культовый торт, который готовят на праздники. Традиционная технология многоэтапная, нужно раскатать одинаковые коржи и испечь delicate тесто, чтобы оно не вырезало. Поэтому можно воспользоваться более простой идеей и сделать его на сковороде.

Ингредиенты для крема: яйца — 2 шт. мука — 2 ст. л. масло — 100 г сахар — 150 г молоко — 1 л ванильный сахар — 1 ч. л. Ингредиенты для теста: яйца куриные — 3 шт. сахар — 180 г ванильный сахар — 1 ч. л. лимонный сок — 2-3 ч. л. разрыхлитель — 1,5 ч. л. масло — 50 г мука — 450-500 г

Приготовление крема: 1. На сковороду кладем яйца, сахар, ванильный сахар, часть молока и муку. Перемешиваем до однородности. 2. Добавляем оставшееся молоко, включаем средний огонь, и все время помешивая (это займет около 20 мин) доводим до загустения. 3. Снимаем с огня, добавляем масло и перемешиваем (при необходимости взбиваем с погружаемым блендером). Нарываем пленкой в контакт и оставляем остывать. Приготовление коржей: 1. В посуду кладем яйца, сахар, ванильный сахар, сок лимона, разрыхлитель и все перемешиваем. Добавляем масло комнатной температуры и снова все перемешиваем. 2. Далее добавляем муку в три приема, сначала перемешиваем ложкой, а затем пере-

кладываем тесто на поверхность, вымешиваем руками. Замешиваем аэричное тесто, которое не прилипает к рукам. 3. Делим тесто на 10 частей, каждую из которых раскатываем, подсыпая муку, вырезаем тарелкой соответствующего диаметра круг (приблизительно 20 см) и осторожно перекладываем на сухую разогретую сковороду и печем с обеих сторон по несколько минут. 4. На поверхности коржей будут характерные пузырьки. Из теста, которое осталось из обрезков, еще дополнительно печем 3 коржа, которые добавляем на крошку, чтобы обсыпать торт.

5. Перемешиваем коржи кремом, замываем бока и посыпая измельченной крошкой. Ставим торт в холодильник, лучше на всю ночь. Идентично ставя у «Чорну п'ятицю» в одному з каліфорнійських магазинів. На відео видно, що досі підписували у магазині збирають iPhone та інші техніку зі стендів та кладуть у рюкзаки. На це діяльність десяти копіювальних та спірибоїтних магазинів.

«ЦЕ НЕ ПО-ЛЮДСЬКИ»: ЛАВРОВ НАСМІШИВ МІЖРЕКУ БЕЗТАЛАНДО ІСТОРІЮ ПРО ТУАЛЕТ В ЄВРОПІ Глава МЗС РФ Сергій Лавров, який неодноразово робив безглузді висловлювання про Україну, вирішив розповісти світові свою історію про туалет у Швеції. Вони його дуже розчарували.

На міжнародному форумі «Примавітний читання» під час свого виступу Лавров зазначив, що Росія підтримує культурну різноманітність, але не так, як це робить Європа. Відразу він згадав свою історію, що трапилася з ним минулого року у Швеції на засіданні Ради міністрів захардонських справ ОБСЄ. Тоді його дуже збентежили спільні висловлювання.

«Вибачте за подробности. Я в перерву засідання запитав, де туалет. Мені показали двері з літерами WC. Я запитав: «А це для чия дія джентльменів? Мені сказали: «У нас все спільно» і не пояснили, але це насправді бо так. Ви не уявляєте, наскільки це не по-людськи, просто не по-людськи», — поділився спогадами Лавров.

Користувачі мережі не змогли пройти повз таку «шканду» Лаврова і залишили десятки коментарів під відео з його розповіддю. Деякі також наголосили, що Росія і сама має деякі проблеми з туалетами, а від того висловлювання Лаврова користувачі вважають безглуздями, повідомляє «Телеграф».

У КАЛІФОРНІ СТАЛОСЯ ДУЖЕ ДИВНЕ ПОГРАБУВАННЯ МАТАЗИННІ АРПЛЕ

У Каліфорнії сталося дуже дивне пограбування магазину. Двоє зловмисників зашли до магазину серед робочого дня і почали збирати техніку у своїх рюкзаках при цьому пошуку та персонал магазину ніяк не реагували на їхні дії.

Інцидент стався у «Чорну п'ятицю» в одному з каліфорнійських магазинів. На відео видно, що досі підписували у магазині збирають iPhone та інші техніку зі стендів та кладуть у рюкзаки. На це діяльність десяти копіювальних та спірибоїтних магазинів.

Грибників, зважаючи на те, були несподівано протестувати і не намагалися. Поліція почала розшукувати зловмисників. Існують як технічні докази віком близько 20 років. Заналювана сума нарабованого становить 35 тисяч доларів.

ШАМАНІ ІЗ БУРЯТІЇ БУДУТЬ «БОРОТИСЯ» ІЗ НІМАРС

До російського Ростова-Дону везуть бурятських шаманів, які повинні бути обрядом російським окупантам, які несуть величезні втрати у війні в Україні. Про це повідомляють пропагандистські російські ЗМІ, пише «Гор».

Як стверджують, знахари повинні будуть проводити обряди з російськими окупантами, щоб «захистити» їх від психічних атак НІМАРС, якими українські війська захищаються від загрозливих. Мистки вірять, що саме духи стародавніх предків можуть «захистити» росіян. Шамани будуть проводити свої обряди у котрах (тип переносного житла або намету, іншіми словами, що має основу з жердя, кругого сопки або корою шкрями і тощо). Крім обрядів, шамани і баряшини (костоправи) будуть лікувати поранених росіян і викликати богів стародавніх воїнів-гунів.

«Ось, наприклад, НІМАРС, ми їх «хилювали» називаємо. Якщо «хилюра» приїде, воїни-гуні, які спали, прокинуться. Вони побачать свій дім, атрибутику вську, і допоможуть нашим бійцям», - сказав голова фонду «Гунський фонд» Олег Булутунов. Спочатку хабарабу шамани хотіли розмістити на Донбасі, але там сприйняли ідею без особливого ентузіазму, тому їх передали на Ростов.

НЕПРИЯТНИЙ ЗАПАХ В ХОЛОДИЛЬНИКЕ УБЕРЕТ... ВОДКА

Вивести неприємний запах из холодильника — задача не из самых простых. Вонь «кошмарным» образом так хорошо сцепляется за полки и стенки кухонного гаджета, что убрать ее обычными мощными средствами не всегда получается. Однако выход таки есть, и при чем достаточно простой.

Без труда и лишних затрат энергии избавиться от любого амбре в холодильнике вам поможет — водка, а если быть точнее, то в принципе любой алкоголь, пишет UkrMedia.

Наполните небольшое блюдце водкой, или любым другим спиртным напитком, который есть под рукой, и оставьте его на полке холодильника на ночь. За это время алкоголь поглотит все неприятные запахи. Отметим, что желательно не лить в холодильник, пока в нем работает спиртной напиток. Если вдруг с вашим холодильником алкоголь не справился, можно воспользоваться еще одним лайфхаком. Разложите на полках несколько корочек черного хлеба. Они также имеют свойство поглотить все неприятные ароматы.

ЭТУ РЫБУ НЕ СОВЕТУЮТ КУПАТЬ ДАЖЕ САМИ ПРОДАВЦЫ

Телеканал «1+1» рассказал о рыбе, которая идет в продажу и пользуется спросом у украинских покупателей. Но покупать ее не стоит, поскольку она водится в очень грязных водоемах.

Речь идет о пангасиусе, который водится в азиатской реке Меконг, протекающей в Индокитае, в частности во Вьетнаме. Водоем считается одним из самых загрязненных рек мира. В реке чего только нет: резина, мощные средства, фармацевтиче-

ские сливы, промышленные отходы. То же самое можно сказать и о тилляпи, которую также считают рыбьей-мусорщиком. Она тоже водится в Азии. А вот более привычный нам хек и минтай считаются более безопасными сортами рыбы. К кому же они еще и дешевле.

Хачапури появилось в Грузии и названо от двух грузинских слов. Хачо переводится как творог, а пури — хлеб. Хачапури старое изобретение, кушаньем во многих странах. Правда готовить хачапури бывает проблематично. Но есть измененный рецепт. Получается не хуже, чем классические грузинское блюдо.

ТВОРОЖНЫЕ ЛЕПЕШКИ ВКУСНЕЕ ХАЧАПУРИ: ТЕСТО ЗА 5 МИНУТ БЕЗ ДРОЖЖЕЙ

Хачапури появилось в Грузии и названо от двух грузинских слов. Хачо переводится как творог, а пури — хлеб. Хачапури старое изобретение, кушаньем во многих странах. Правда готовить хачапури бывает проблематично. Но есть измененный рецепт. Получается не хуже, чем классические грузинское блюдо.

Ингредиенты: • творог — 300 г; • сливочное масло — 60 г; • яйца куриные — 2 шт.; • зелень — пучок; • соль — 0,5 ч. л.; • сыр — 300 г; • сахар — ст. л.; • разрыхлитель — 4 ч. л.; • растительное масло — 4 ст. л.; • мука — 300 г.

Приготовление: В миску с творогом надо разбить яйца, всыпать сахарный песок и соль. Перемешиваем, выливаем растительное масло и доводим массу до однородного состояния. В миску добавляем разрыхлитель, разделен на две равные порции. Просеиваем постепенно все порции в творожную массу, формируем тесто. Руками разминаем тесто несколько минут, доводим до мягкой лепки липкой консистенции.

Кроссворд. Числительное. 1. Популярная восточная сладость, рецепт которой был придуман в Век до нашей эры в Персии. 2. Легкие домашние тупри без каблуков. 3. Предмет одежды, в который в западных странах кладут подарки детям на Рождество. 4. Имя писателя французской литературы де Бальзака. 10. Автор стихотворной сказки «Конек-Горбуну». 11. Счастливый день недели для родившихся под знаком Ближнего. 12. Рыба похожая на змею. 14. Съедобный плод пальмы. 17. Кавказский хлеб в виде большой лепешки. 20. Лица, состоящие в браке. 21. «Закрывает травма» Семена Горбунова из кинокомедии «Бриллиантовая рука». 22. Беспамятовство, осознание словно в тумане. 25. Венецианская прогулочная лодка. 27. Народная сказка о коллективном труде. 30. Яичница, хлебнувшая молочка. 33. Ложечка для обуви. 35. Поле, разорванное зорами от коньков. 36. Имя голговецкого Бульбы. 37. Любимая солдатская команда. 38. Спортивная игра с клюшками и мячом. 39. Имя американского коллеги нашего Деда Мороза. 40. Хлебное изделие продолговатой формы. ПО ВЕРТИКАЛИ: 1. Японское лирическое трехстишие. 2. На вид эта планета — белый шар с туманными пятнами. 3. Акустический аккомпанемент сильного мороза. 4. Татьяна Ларина для Пушкина. 6. Место действия итальянской сказки о

Кроссворд. Числительное. 1. Популярная восточная сладость, рецепт которой был придуман в Век до нашей эры в Персии. 2. Легкие домашние тупри без каблуков. 3. Предмет одежды, в который в западных странах кладут подарки детям на Рождество. 4. Имя писателя французской литературы де Бальзака. 10. Автор стихотворной сказки «Конек-Горбуну». 11. Счастливый день недели для родившихся под знаком Ближнего. 12. Рыба похожая на змею. 14. Съедобный плод пальмы. 17. Кавказский хлеб в виде большой лепешки. 20. Лица, состоящие в браке. 21. «Закрывает травма» Семена Горбунова из кинокомедии «Бриллиантовая рука». 22. Беспамятовство, осознание словно в тумане. 25. Венецианская прогулочная лодка. 27. Народная сказка о коллективном труде. 30. Яичница, хлебнувшая молочка. 33. Ложечка для обуви. 35. Поле, разорванное зорами от коньков. 36. Имя голговецкого Бульбы. 37. Любимая солдатская команда. 38. Спортивная игра с клюшками и мячом. 39. Имя американского коллеги нашего Деда Мороза. 40. Хлебное изделие продолговатой формы. ПО ВЕРТИКАЛИ: 1. Японское лирическое трехстишие. 2. На вид эта планета — белый шар с туманными пятнами. 3. Акустический аккомпанемент сильного мороза. 4. Татьяна Ларина для Пушкина. 6. Место действия итальянской сказки о